

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 24Co/228/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213218272  
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2213218272.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, Bratislava, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, proti žalovanému: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. R. XX/XX, R. G., o zaplatenie 1.123,40 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 14C/158/2013-33 zo dňa 13.12.2013, takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bola žalovaná zaviazaná k zaplateniu istiny vo výške 1.123,40 Eur s príslušenstvom. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, § 565 Občianskeho zákonníka vecne tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu bezdôvodná. Zmluva účastníkov, od ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, výšku, počet a termíny splátok úrokov a výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov; ďalej neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Pre uvedené nedostatky sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zo žalobcom predloženého splátkového kalendára vyplýva, že žalovaná v splátkach zaplatila 2.252,14 Eur, teda sumu oveľa vyššiu, než je samotná istina. Na ostatné úroky, poplatky a sankcie žalobca nemá nárok ani preto, lebo ich dojednanie vo všeobecných obchodných podmienkach žalobcu je absolútne neplatné. Ide o tzv. typovú zmluvu, napísanú drobným až nečitateľným písmom, teda zmluva vrátane všeobecných obchodných podmienok boli vopred pripravené žalobcom bez účasti druhej strany - spotrebiteľa, pričom konkrétny spotrebiteľ nemal právo zásadným spôsobom do nej zasahovať, prípadne meniť jej podmienky. Nejde teda o podmienky individuálne dojednané. Dôvodom ich absolútnej neplatnosti je rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, absencia písomnej formy podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie v časti trov konania odôvodnil s použitím § 142 ods. 1, 2 O.s.p. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v konaní mala žalovaná plný úspech, náhradu trov konania si však neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že v plnom rozsahu žalobe vyhovie a súčasne žalovanému uloží aj povinnosť

zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia žalobcu pred súdom prvého stupňa a náhradu iných trov konania vo výške súdneho poplatku, alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s tým, že si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 83,34 Eur. Ako odvolací dôvod uviedol, že napáda správnosť skutkových záverov ako aj následné právne posúdenie veci ako nesprávne a nezákonné. Zdôraznil, že zákon č. 129/2010 Z.z. nevyžaduje pri uvádzaní jednotlivých predpísaných náležitostí zmluvy, aby boli v rovnakom poradí ako v spomenutom zákonom ustanovení, alebo aby pri ich uvedení zmluvy bolo použité zákonom určené označenie. Teda zákon nevyžaduje, aby jednotlivé informácie boli označené popisom ako ich uvádza zákon, vyžaduje len uvedenie údajov zodpovedajúcich požiadavkám v zákone. Záver súdu o tom, že zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti nie je správnym. Výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je zo strany konajúceho súdu formalistický. Ani zo znenia daného ustanovenia sa gramatickým a jazykovým výkladom nedá zdôvodniť požiadavka súdu ohľadne rozpisovania splátky v zmluve o revolvingovom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania. Ohľadne neuvedenia konečnej splatnosti úveru náležitosti podľa písm. f) uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere obsahuje stanovenie dátumu splatnosti poslednej splátky. Ide teda o deň, v ktorý má byť úver splatený, čím je určený koniec splácania spotrebiteľského úveru. Požiadavka na uvedenie končenej splatnosti úveru je teda splnená. Konečná splatnosť úveru bola v danom prípade dňa 18.06.2014.

Čo sa týka zamietnutia nároku na zmluvnú pokutu namieta správnosť záveru súdu prvého stupňa, že nebola dodržaná jeho písomná forma. Ustanovenia o sankciách sú obsahom zmluvných podmienok, ktoré sa nachádzajú na jednej a tej listine ako samotná zmluva o revolvingovom úvere. Zmluvné podmienky nepredstavujú všeobecné obchodné podmienky oddelenej od samotnej zmluvy, ale sú jej neoddeliteľnou súčasťou, čo vyplýva z bodu 13 Zmluvy, podľa ktorého riadnym vyplnením a následným podpisom žiadosti všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti). Znamená to, že v danom prípade písomná forma právneho úkonu v tomto prípade dodržaná bola. Zákonná úprava predpokladá, že aj dojednanie o zmluvnej pokute je súčasťou zmluvných dojednaní a preto závery súdu vyvodzujúce neplatnosť zmluvných sankcií len preto, že ustanovenia o nich sú súčasťou zmluvných dojednaní nie sú opodstatnené. Pokiaľ súd ohľadne ustanovení o zmluvných sankciách súčasne tvrdí, že majú byť neplatné aj pre rozpor s dobrými mravmi. Takéto zdôvodnenie je máätúce, lebo ak na jednej strane je neplatnosť daná ich úpravou v zmluvných dojednaniach a tvrdenú absenciu písomnej formy, potom závery o rozpore s dobrými mravmi sa javia minimálne ako nadbytočné. Z napadnutého rozsudku nevyplýva žiadne zdôvodnenie, pre ktorý by mali byť zmluvné pokuty v rozpore s dobrými mravmi. Ide o záver, ktorý je nepreskúmateľný, čo v prípade argumentovania dobrými mravmi vyvoláva viac ako oprávnené pochybnosti. Výška zmluvných pokút ako sankcií v zmysle ust. § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka v prípade zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania je obmedzená spomenutou právnou úpravou. Ak zákon a jeho vykonávací predpis stanovil, aká môže byť maximálne výška všetkých sankcií pri omeškaní spotrebiteľa so splnením záväzku, potom nárok na zmluvné sankcie uplatnený v súlade s uvedenými zákonnými obmedzeniami nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, inak by právna úprava ani nemala význam.

Žalovaná odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu žalobcu podala písomné vyjadrenie s tým, že sa pridrižiava právnych názorov vyjadrených v rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá. Navrhuje, aby odvolanie žalobcu odvolací súd v celom rozsahu zamietol a potvrdil správnosť rozsudku prvostupňového súdu.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej zamietajúcej časti vecne správny.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i v prevažnej miere správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom.

Žalobca na súd podanú žalobu odôvodnil tým, že na základe úverovej zmluvy uzavretej dňa 09.12.2012 poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.500,- Eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 42 mesačných splátkach, každú vo výške 80,37 Eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou svojho záväzku, preto žalobca úver zosplatnil podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca si uplatnil sumu 1.123,40 Eur so zmluvnou pokutou vo výške 0,065% denne a úrokom z omeškania vo výške 1,775% ročne z jednotlivých čiastkových súm od 19.01.2011.

Posudzujúc odvolanie žalobcu podľa jeho obsahu je zrejmé, že ním napáda výrok, ktorým súd žalobu z časti zamietol.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca si uplatňuje nároku zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského revolvingového úveru. Vzhľadom na čas uzavretia zmluvy účastníkov, na daný vzťah je treba aplikovať ust. zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

V zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. ods. 1 o spotrebiteľských úveroch stanovuje, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe, alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

V zmysle ods. 2 Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprimerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške.

Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy v ust. § 11 ods. 1 namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že ak zmluva neobsahuje presne vymedzené náležitosti konkretizované v ust.9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Jednou z povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch). Zákom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj nároky, na ktoré nemá právo.

Súd prvého stupňa preto správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, a dospel k správne záveru, že predmetná zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Aj odvolací súd po preskúmaní predmetnej zmluvy zistil, že neobsahuje rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky.

Odvolací súd preto zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 09.12.2012 neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvého stupňa potom správne ustálil, že žalobca mal právo na vrátenie len skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru nemal právo žiadať úroky z úveru či iné poplatky a tiež zdieľa názor, že nemal ani právo úhradu vykonanú žalovaným sčasti započítať na úhradu úrokov z úveru. Takto žalobca mal právo požadovať iba výšku úveru, ktorý žalovanému preukázateľne poskytol a žalobca ho dokonca vysoko preplatil.

Čo sa týka nároku na zmluvnú pokutu vo výške 0,065% denne z jednotlivých vyčíslených súm, ani tento nárok uplatnený žalobcom v zmysle čl. 14 bod 14.1 zmluvných dojednaní spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. nebol dôvodný a správne právne posúdenie súdu prvého stupňa, ktorý skonštatoval, že dojednania o zmluvnej pokute sú absolútne neplatné je správne. Odvolací súd síce nezdieľa názor prvostupňového súdu o absolútnej neplatnosti celých úverových podmienok z dôvodu nedostatkov veľkosti písma, keď v tomto smere dáva za pravdu odvolateľovi, že len z tohto dôvodu nemožno považovať celé úverové podmienky za neplatné. Odvolací súd však považuje predmetnú zmluvnú pokutu za dojednanú neplatne a neúčinne na základe správnej argumentácie prvostupňového súdu, ktorý skonštatoval, že dohodu účastníkov o zmluvnej pokute ťažko možno akceptovať ako súčasť všeobecných úverových podmienok.

V zmysle § 544 Občianskeho zákonníka zmluvná pokuta musí mať pre svoju platnosť písomnú formu. Už len z tohto vyplýva, že zákonodarca zmluvnú pokutu považuje za sankciu, ktorá má byť osobitne dojednaná a to v zákonom predpísanej písomnej forme. Preto jej obsiahnutie v úverových zmluvných podmienkach nemožno akceptovať z hľadiska jej vážnosti a dôležitosti. Dojednanie o zmluvnej pokute, ako to vyplýva z obsahu obchodných podmienok, je zapracované medzi menej podstatné a menej významné obchodné podmienky, čo môže vyvolať u spotrebiteľa dojem, že aj táto je tak nedôležitá, takýto dojem vyvoláva aj veľkosť, resp. drobnosť písma, ktorým sú tieto podmienky písané. Okrem toho obchodné podmienky sú tzv. typovými, kde ich obsah a rozsah a to, čo v nich bude alebo nebude a v akej

forme a podobe, určuje výlučne len žalobca ako dodávateľ, ktorý tieto podmienky formuluje. V podstate žalovaný ako spotrebiteľ ich obsah zásadným spôsobom ani meniť nemôže. Ak chce spotrebiteľský úver získať, má možnosť len všetko podpísať a akceptovať. Nemá možnosť výberu a voľby podmienok. Je nutné tiež uviesť, že ide o vzťah spotrebiteľský podľa zák. o spotrebiteľských úveroch, podľa zák. ust. Obč. zák.. Okrem toho obchodné podmienky súčasťou, ktorých majú byť aj dojednania o zmluvných pokutách, nie sú podpísané žalobcom ani žalovaným, pričom zák. ust. § 544 Obč. zák. vyžaduje na platnosť zmluvy o zmluvnej pokute písomnú formu. Jej nedodržanie je s poukazom na ust. § 40 ods. 1 Obč. zák. dôvodom jej absolútnej neplatnosti. Na dôvod absolútnej neplatnosti pritom musí súd prihliadnuť z úradnej povinnosti, aj keď sa toho nikto nedovolá. Vzhľadom na to, že neexistuje platné dojednanie o zmluvnej pokute, nemá žalobca právo požadovať od žalovaného zaplatenie zmluvnej pokuty.

V tejto súvislosti odvolací súd podporne poukazuje na argumentáciu obsiahnutú v náleze Ústavného súdu ČR, sp. zn. I.ÚS 3512/11, ktorý poukázal na to, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to aj so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarcia sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzení autonómie vôle (por. nález Ústavního soudu zo dňa 15.06.2009, sp. zn. I.ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)). V spotrebiteľskom práve je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. A preto okrem obmedzení vyplývajúcich z princípu rovnosti prostriedkov možno od dodávateľa tiež očakávať (prípadne i vyžadovať), že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať vo všeobecnej rovine poctivo. Pokiaľ nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť jeho správania, a takémuto nepoctivému správaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť ak ide o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Je potrebné zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nemôžu slúžiť na to, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme ukryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ postupuje, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy (listiny, ktorú spotrebiteľ podpisuje).

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O.s.p.

V danom prípade bolo dôvodné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalovaný mal plný úspech, ale nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil voči neúspešnému žalobcovi v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p., bolo dôvodným mu náhradu trov konania nepriznať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní mal úspech žalovaný, preto mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaný si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú, preto bolo dôvodné žalovanému ani náhradu trov odvolacieho konania nepriznať.

Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

**Poučení:**

Proti tomuto rozsudku není možné podat odvolání.